

LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

Spalio mėnesį leidimai naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes išduoti šioms įmonėms:

- UAB „Račkausko AGROTECH“,
- UAB „Prima Parte“,
- UAB „Margasmiltė“,
- UAB „TRANSDOSA“,
- UAB „Skaistgirio skalda“.

Leidimai tirti žemės gėlmes

Spalio mėnesį leidimų tirti žemės gėlmes turėtojų skaičius – 130.

ŽEMĖS GELMIŲ REGISTRAS

Žemės gelmių ištekliai

Spalio mėnesį patvirtinti trijų telkinių ištekliai: Utenos rajono Kiauliupio III žvyro ir smėlio ištekliai, Plungės rajono Alksnėnų II smėlio ištekliai, Šiaulių rajono Žemalėnų smėlio ištekliai.

Spalio mėnesį registruota 23 žemės gelmių tyrimų.

TEISĖS AKTAI

2013 m. spalio 23 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-159 „Dėl Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2004 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 1-45 „Dėl Žemės gelmių registro tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo (Žin., 2013, Nr. 110-5677)

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.sh_owdoc?p_id=458670&p_tr2=2

2013 m. spalio 16 d. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymas Nr. 1-153 „Dėl Valstybinės požeminio vandens informacinės sistemos duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 110-5482)

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.sh_owdoc?p_id=458129&p_tr2=2

GEO AKTUALIJOS

Lapkričio 7 d. Lietuvos geologijos tarnyba organizuoja projekto pristatymą „Kauno rajono Pagirių anhidrito telkinio įsisavinimas ir perspektyva“.

Anhidrito projektą pristatys UAB „Margasmiltė“ atstovai.

Anhidritas – tai uoliena, panaši į marmurą. Garliavos apylinkėse anhidrito klodas slūgso pakankamai negiliai – 290–320 m gylyje. Klodo storis čia svyruoja nuo 30 iki 40 m. Jį dengia sluoksniai, sudaryti daugiausiai iš nelaidaus vandeniui molio ar priemolio. Taip pat svarbus ir šių sluoksnių storis, užtikrinantis ne tik absoliučiai patikimą barjerą nuo artimiausio vandeningo sluoksnio, bet ir šachtų saugumą. Anhidrito kasyba šachtomis yra vienas saugiausių ir švaresnių naudingųjų iškasenų gavybos būdų pasaulyje. 2009 m. atlikta detali Pagirių anhidrito telkinio papildomo ploto žvalgyba, 235,5 ha plote, išžvalgyta 273,6 mln. t. anhidrito ir gipso. 2010.10.28 – LGT išdavė leidimą anhidrito požemeinei kasyklai. 2013.10.24 – Kauno rajono savivaldybės taryba patvirtino detalų planą. Plačiau:

http://www.lgt.lt/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=233&Itemid=1223&lang=lt

Spalio 24 d. Pasitarimas Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijoje.

Klaipėdos valstybinio jūrų uosto (KVJU) direkcijoje vyko pasitarimas KVJU inžinerinių geologinių problemų ir bendradarbiavimo su Lietuvos geologijos tarnyba klausimais. Po pasitarimo organizuota įdomi išvyka į KVJU akvatorijoje esančią suskystintų gamtinių dujų terminalo statybos aikštelę, apžiūrėta ir Smeltės pusiasalyje esanti KVJU užteršto grunto tvarkymo aikštelė, kur ant konsoliduoto išvalyto grunto ateityje planuojama naujų krantinių statyba. Plačiau: http://www.lgt.lt/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=233&Itemid=1223&lang=lt

Parengta ataskaita „Uždarytų buitinių atliekų sąvartynų poveikis žemės gelmėms“ (autorai D. Kutka, A. Slavinskas, Hidrogeologijos skyrius)

Lietuvoje kasmet susidaro apie 1,2–1,3 mln. t atliekų, 94% atliekų Lietuvoje šalinama sąvartynuose. Iš viso sąvartynų Lietuvoje yra apie 880, 2012 metų duomenimis iš jų uždarytų – 612, Europos Sąjungos standartus atitinkančių – 11, jau nebeveikiančių, neuždarytų – 198.

Sąvartynų poveikis labiausiai priklauso nuo jų dydžio ir sukauptų atliekų kiekio. Ribines vertes viršijanti tarša nustatyta 40% šiukšlynų ir nedidelių sąvartynų, 63% buitinių atliekų sąvartynų ir 80% didžiųjų miesto sąvartynų aplinkoje. Plačiau: http://www.lgt.lt/images/Pranesimai_spaudai_2013/S%C4%85vartynai_spaudai_2013_10_21.doc

Grimzdimo sukeltų pavojų Europos krantų žemumose monitoringas ir prognozavimas

2013 m. rugsėjo mėn. Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos baigė vykdyti 7 BP tarptautinį projektą „Grimzdimo sukeltų pavojų Europos krantų žemumose monitoringas ir prognozavimas (SubCoast)“. Tarptautinis „SubCoast“ projektas buvo skirtas Europos krantų žemumų stebėsenai pritaikant palydovinius tyrimų duomenis. Pagrindinis projekto tikslas – užtikrinti aplinkos ir civilinio saugumo Pasaulinį monitoringą. Visą detalesnę informaciją apie SubCoast projekto metu tirtas teritorijas galima rasti internetiniame tinklalapyje <http://www.subcoast.eu>. Plačiau: http://www.lgt.lt/images/Pranesimai_spaudai_2013/SubCoast_projektas_2013_10_14.doc (nukelta į 2 psl)

SKALŪNINĖS DUJOS IR APLINKA

- [Estija kursto naftingųjų skalūnų revoliuciją pasaulyje](#)
- [Dėl skalūnų dujų kreipėsi į Konstitucinį teismą](#)
- [„Chevron“ pasitraukė iš skalūnų dujų paieškos dar vienoje valstybėje](#)
- [Seimo nario L. Balsio pranešimas: „Naujo konkurso dėl skalūnų dujų skelbimas – neatsakingas ir neapgalvotas žingsnis“](#)
- [Skelbs naują skalūnų žvalgybos konkursą](#)
- [D. Cameronas paprastins skalūnų išgavimą](#)
- [Chevron traukiasi iš angliavandenilių konkurso Šilutės - Tauragės plote](#)
- [V.Mazuronis teigia, kad skalūnų priešininkai ne priekaištauja, o reketuoja](#)
- **Tinklaraštis apie skalūnų dujas:** <http://skalunudujos.lt/>
- **The Geological Society** [Shale Gas and Fracking](#)
- **Natural Gas Europe** <http://www.naturalgaseurope.com/category/shale-gas>

ĮDOMYBĖS

- [Medžiai padės aptikti naujus požeminius aukso telkinius](#)
- [Išaiškinta lavos bokštų Islandijoje paslaptis](#)
- [Nauja hipotezė: gyvybė nukrito iš dangaus ir gimė pragaro liepsnose](#)
- [Valstybės plečia savo ribas ir žengia žingsnį gelmėse slypinčių lobių link](#)
- [Veikiantys žemės gelmių išteklių karjerai bei esami žvalgybos projektai Suomijoje \(žemėlapis\)](#)
- [Anhidrito kasyklos statybos – jau vasara](#)
- [KU mokslininkai imasi jūrinių geologinių tyrimų Argentinoje](#)
- [Mokslininkai sukūrė trimatį Marso žemėlapi](#)
- [Vėl žlugo planai įkurti Antarktidoje didžiules saugomas teritorijas](#)

NAUJIENOS

Naftos kainos

Pagal OPEC sekretoriato skaičiavimus žaliavinės naftos kaina 2013-11-04 siekė 104,22 JAV dolerių už barelį (2013-10-04 – 106,94 JAV dolerių už barelį) <http://www.opec.org>

The Geological Society of London

Naujienlaiškis Nr. 220

<http://www.mynewsletterbuilder.com/email/newsletter/1411875437>

Naujienlaiškis Nr. 221

<http://www.mynewsletterbuilder.com/email/newsletter/1411888569>

Europos geoterminės energijos taryba (EGEC)

Naujienlaiškis Nr. 38:

<http://egec.info/wp-content/uploads/2013/10/EGEC-Newsletter-October-October1.pdf>

Europos asociacija geologiniam paveldui išsaugoti (ProGEO)

<http://www.progeo.se/>

Naujienlaiškis Nr. 3

<http://www.progeo.se/news/2013/pgn313.pdf>

Tarptautinė geomokslų sąjunga (IUGS) <http://iugs.org/>

Naujienlaiškis Nr. 89:

<http://iugs.org/uploads/IUGS%20Bulletin%2089.pdf>

Naujienlaiškis Nr. 90:

<http://iugs.org/uploads/IUGS%20Bulletin%2090.pdf>

(IUGS-GEM)

<http://www.iugs-gem.org/>

PanGeo informacija apie geologinius pavojus

<http://www.pangeoproject.eu/>

Coastal & Marine Union (EUCC) magazine

<http://www.eucc.net/coastalandmarine/index.htm>

Aplinkos ministerija

- [Briuselyje – naujausia informacija apie klimato kaitą](#)
- [Komisija: skelbsime pakartotinį skalūnų žvalgybos ir gavybos konkursą](#)
- [Visuomenei pristatomas Valstybinio atliekų tvarkymo 2014-2020 m. plano projektas](#)
- [Žemės gelmės dar jaučia senujų sąvartynų poveikį](#)
- [Ministras: atliekų deginimas – viena iš alternatyvų](#)

GEO AKTUALIJOS *(atkelta iš 1 psl)*

Požeminio vandens naudojimas ir apsauga žemės ūkio bei pramonės objektuose *(atsakinga vykdytoja Daina Radzevičienė)*

Lietuvos geologijos tarnyba, 2013 lapkričio mėn. užbaigė projektą „Požeminio vandens išteklių naudojimas ir apsauga žemės ūkio bei pramonės objektuose“. Šiuo metu Lietuvos geologijos tarnybos Žemės gelmių registre registruota 1818 gėlo požeminio vandens vandenviečių, kuriose vanduo išgaunamas viešojo vandens tiekimo arba žemės ūkio bei pramonės-gamybos objektų (ŽŪPG) reikmėms, technologiniams procesams. Iš šio skaičiaus, Žemės gelmių registre registruotos 270 (15 %) vandenviečių, išgaunančių vandenį žemės ūkio bei pramonės-gamybos reikmėms. Dar 102 ŽŪPG vandenvietės žemės gelmių registre neregistruotos. Ištirtus ir aprobuotus vandens išteklius naudoja 60 (16%) ŽŪPG vandenviečių. Tik 13% ŽŪPG vandenviečių savo veiklą vykdo palyginti atsakingai. Nei vienoje iš ŽŪPG vandenviečių sanitarinės apsaugos zonos nėra įsteigtos, kaip to reikalauja Lietuvos Respublikos higienos normos. Apie 12% ŽŪPG vandenviečių neregistruotų Žemės gelmių registre yra stambios pramonės-gamybos įmonės, išgaunančios savo reikmėms didelius kiekius (> 100 m³/d) gėlo požeminio vandens. *(LGT geologijos fondas)*

NAUJI LEIDINIAI

Vilniaus universiteto Hidrogeologijos ir inžinerinės geologijos katedrai 50 metų / Dundulis K., Gadeikis S., Gadeikytė S., Juodkazis V., Jurgaitis A., Klizas P., Marcinonis A., Mokrik R., Račkauskas V.; sudarytojas Mokrik R.; Vilniaus universitetas. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2013. – 252, [3] p.: iliustr.